

גארי ברתיני, מנצח ומלחין
(1927-2005)

מנצח-אורח קבוע באופרה הלאומית הסקוטית וניצח באופרה של פריס, בלה סקאלה במילאנו וב"קירוב" שבסנט פטרבורג. מ-1994 עד מותו שימש מנהל אמנותי של האופרה הישראלית החדשה. הלחין מוסיקה לעשרות הצגות תיאטרון, ובהן "פונדק הרוחות", "כנרת, כנרת" ו"הלילה השנים-עשר" בתיאטרון "הקאמרי" ו"פאוסט" ב"הבימה", וכן הלחין מוסיקה לסרטים. על כך זכה בפרס מילוא לשנת 1966. ניצח על ביצועי בכורה רבים של יצירות מקוריות, בהן שלוש אופרות של יוסף טל ומוסיקה של עדן פרטוש לסרט "ירושלים" של דוד פרלוב. ב-1987 זכה בפרס ישראל למוסיקה. באיטליה זכה פעמיים בפרס מבקרי המוסיקה: ב-1995 – כמנצח השנה; וב-1998 – כמנצח האופראי הטוב ביותר. בשנת אלפיים זכה בפרס ראש הממשלה לקומפוזיטורים והקדיש את כספי הפרס למימון השתלמויות של מנצחים ישראלים צעירים. לפני מותו עבד על הפקת האופרה "מסע אל תום האלף" על פי מחזהו של א.ב. יהושע.

נולד בשם שלמה גולרֶגֶנט בבֶּרִיצ'בה שברומניה (באותם ימים – בסרביה). אביו היה המשורר והמתרגם ק.א. ברתיני. בתקופת מלחמת העולם השנייה נותק גארי ברתיני מהוריו ובתום המלחמה התאחדה המשפחה וב-1946 עלתה לארץ-ישראל. ברתיני החל ללמוד מוסיקה באקדמיה הישראלית והמשיך את לימודיו באיטליה ובקונסרבטואר בפריס. עם מוריו נמנו המוסיקאים הנודעים נדיה בולאנז'ה, לואיג'י דלה-פיקולה, ארתור הונגר ואוליביה מסיאן. ב-1955 חזר לארץ, הקים בה את מקהלת "רינת", ושימש בתור מורה לניצוח בבית המדרש למורים ואחר כך פרופסור באקדמיה למוסיקה של תל-אביב. ב-1965 ייסד את האנסמבל הקאמרי – לימים התזמורת הקאמרית הישראלית. ב-1977 התמנה למנהלה ולמנצחה של התזמורת הסימפונית של רשות השידור, ירושלים. בשנים 1981-1983 שימש יועץ מוסיקלי בתזמורת דטרויט ובשנים 1983-1991 ניהל את התזמורת הסימפונית של קלן. בשנים 1987-1991 היה המנהל האמנותי והמוסיקלי של האופרה בפרנקפורט. היה